

29.8.2023

Fingrid Oyj
palautteet@fingrid.fi

LAUSUNTO KEHITTÄMISSUUNNITELMAN LUONNOKSESTA VUOSILLE 2024-2033

Fingrid Oyj on pyytänyt palautetta Suomen kantaverkonkehittämissuunnitelmaan seuraavalle kymmenvuotiskaudelle 2024-2033. Suunnitelman tavoitteena on turvata valtakunnallinen sähkön siirtokapasiteetti ja verkon toiminnan vakaus muuttuneessa toimintaympäristössä. Joensuun kaupunki, Business Joensuu, Fingrid ja laaja joukko energia-alan toimijoita ovat käyneet viime vuosina rakentavaa keskustelua Itä-Suomen kantaverkon vahvistamisesta. Keskeisenä haasteena keskusteluissa on ollut konkreettisten sähkönsiirtokapasiteetin kasvattamista vaativien hankkeiden puute. Tältä osin tilanne on muuttunut ja tämä muutos on tässä lausunnossa kuvattu.

Uudet energiantensiiviset yritykset tarvitsevat suoran kantaverkkoyhteyden ja merkittävästi lisää siirtokapasiteettia

Joensuun kaupungin Biotien alueelle on lähivuosina muodostumassa merkittävä uusiutuvan energian tuotannon ja energiantensiiviseen teolliseen tuotannon keskittymä. Investoinnit tukevat Joensuun kaupungin vuoteen 2025 asetettua hiilineutraalisuustavoitetta ja edustavat konkreettista vihreän siirtymän askelta energian tuotannon osalta. Neoen, P2X Solutions ja mahdollinen palvelinkeskus ovat sijoittumassa Biotien alueelle Savon Voiman tuotantolaitoksen välittömään läheisyyteen. Samalle alueelle nousee vuoden 2024 loppuun mennessä biohiilen tuotantolaitos.

Neoen Renewables Finland Oy on solminut Joensuun kaupungin kanssa vuokrasopimuksen 120 hehtaarin maa-alueesta rakentaakseen alueelle teollisen aurinkopuiston, jonka tuotannon on määrä alkaa 2024-2025. Aurinkovoimalan tehoksi ja sen vaatimaksi sähkönsiirtokapasiteetiksi on arvioitu 100MW. Lisäksi Neoen neuvottelee toisesta kaupungin eteläpuolella olevasta alueesta, joka sijaitsee etelämpänä Joensuusta Imatran suuntaan jatkuvan 110 kV kantaverkkoyhteyden varrella. Molempien investointihankkeiden kriittisenä tekijänä voidaan nähdä mahdollisuus liittyä suoraan kantaverkkoon.

Toinen Biotien alueelle sijoittuva yritys P2X edustaa energiantensiivistä teollisuutta. Päätuotteina tulee olemaan vihreä vety ja sen johdannaiset. Joensuuhun rakentuva tuotantolaitos on kapasiteetiltaan Harjavallan rakenteilla

29.8.2023

olevaa tehdasta suurempi. Tuotantolaitoksen sähkönsiirron kapasiteettitarpeeksi arvioidaan vuoden 2025 loppuun mennessä 50MW. Nyt suunnitteilla olevan tuotantolaitoksen lisäksi P2X varautuu lisäämään tuotantokapasiteettiaan lähitulevaisuudessa.

Edellä kuvattujen Joensuuhun keskittyvien investointien ja alueella jo sijaitsevan Savon Voiman investointisuunnitelmat huomioiden toimijat - Fingrid, Garuna ja Pohjois-Karjalan Sähkö - ovat arvioineet alueen siirtokapasiteetin tulevan täten käytetyksi.

Maakunnassa on lukuisa joukko energian tuotantoon liittyviä investointeja

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto on omassa lausunnossaan tuonut esille teollisten investointien lisäksi useita tuulivoimaan ja aurinkoenergiaan liittyviä hankkeita, joiden toteutumista kantaverkko edellä kuvatun mukaisesti rajoittaa (liite 1.). Tuulivoimahankkeiden osalta Rädyn selvitys, puolustusvoimien kanssa käyty rakentava vuoropuhelu, sekä Nato-jäsenyys ovat edistäneet tuulivoimapuistojen investointisuunnitelmia, joka näkyy kaavoitushankkeiden lisääntymisessä maakunnassa. Lappeenrannan teknillisen yliopiston laatimassa selvityksessä Itä-Suomen tuulivoimapotentiaalin todettiin olevan yli 56TWh, josta lähes 77% kohdistuu Pohjois-Karjalaan (liite 2.). Tasaisen uusiutuvan energian tuotannon ja vetytalouden näkökulmasta nämä Itä-Suomeen kohdistuvat hankkeet ovat kriittisiä ja vaativat välitöntä kantaverkon vahvistamiseen tähtäävää suunnittelun käynnistämistä.

Maakuntakeskuksena Joensuun ja sen lähiseudun kehittyminen on nykyisessä kantaverkkorakenteessa rajoittunut ja kilpailukyky heikko tulevien merkittävästi energiaa tuottavien tai kuluttavien investointien osalta. Joensuun kaupunki ei hyväksy esitettyä luonnosta. Vaadimme suunnitelmaa muutettavaksi siten, että Joensuuhun ja Pohjois-Karjalaan kohdennetaan toteutettavaksi merkittäviä verkon kapasiteettia ja toimintavarmuutta parantavia investointeja suunnitelmakaudelle 2024-2033. Haluamme mielellämme jatkaa hyvää yhteistyötä Fingrid Oyj:n ja maakunnan toimijoiden kesken, sekä tuoda esille alueemme investointihankkeita, jotka ovat riippuvaisia kantaverkon siirtokapasiteetin vahvistamisesta. Pyydämme kehittämissuunnitelmaan liittyvää tapaamista Fingridin kanssa ennen suunnitelman lopullista valmistumista.

Joensuussa 23.8.2023

Kari Karjalainen
kaupunginjohtaja

Tomi Haring
toimitusjohtaja, Business Joensuu Oy

29.8.2023

LIITTEET

LIITE 1 Pohjois-Karjalan merkittävimmät yritys- ja energiantensiiviset investoinnit
2024-2027

LIITE 2 South-East Finland Hydrogen Valley Project Report, LUT